

EIROPAS PARLAMENTS

2008. - 2009. GADA SESIJA

A. Grīnvaldeī

lūdzee informēt JZM.

F. Mīkelsonei

lūdzee informēt KM.

24.04.2009.

IZVILKUMS

NO 2009. GADA 24. MARTS SĒDES

DOKUMENTA "PIEŅEMTIE TEKSTI"

LV

P6_TA-PROV(2009)0153

Mākslas studijas Eiropas Savienībā

Eiropas Parlamenta 2009. gada 24. marta rezolūcija par mākslas studijām Eiropas Savienībā (2008/2226(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā EK līguma 149. un 151. pantu,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Ieteikumu 2006/962/EK par pamatprasmēm mūžizglītībā¹,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Lēmumu Nr. 1350/2008/EK par Eiropas Radošuma un inovācijas gadu (2009)²,
 - ņemot vērā Padomes 2007. gada 24. un 25. maija secinājumus par kultūras un jaunrades nozares ieguldījumu Lisabonas mērķu sasniegšanā un Padomes 2008. gada 21. un 22. maija secinājumus,
 - ņemot vērā kopīgo Padomes un Komisijas 2008. gada progresa ziņojumu par darba programmas „Izglītība un apmācība 2010” īstenošanu — „Mūžizglītība zināšanām, jaunradei un jauninājumiem”³,
 - ņemot vērā 2007. gada 7. jūnija rezolūciju par mākslinieku sociālo statusu⁴,
 - ņemot vērā 2008. gada 10. aprīļa rezolūciju par Eiropas darba kārtību kultūras jomā globalizācijas apstākļos⁵,
 - ņemot vērā 2008. gada 10. aprīļa rezolūciju par kultūras nozarēm Eiropā⁶,
 - ņemot vērā UNESCO 2005. gada 20. oktobra Konvencijā par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu iekļautos ieteikumus,
 - ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,
 - ņemot vērā Kultūras un izglītības komitejas ziņojumu (A6-0093/2009),
- A. tā kā Eiropas Savienībai, ievērojot savu moto „Vienotība daudzveidībā”, ir jāatzīst kopīgā vēsture un to var īstenot, izmantojot Eiropas mākslas vēsturi, jo tai raksturīgs universālums;
- B. tā kā skolām atkal jāklūst par galveno kultūras pieejamības demokratizācijas vietu;

¹ OV L 394, 30.12.2006., 10. lpp.

² OV L 348, 24.12.2008., 115. lpp.

³ OV C 86, 5.4.2008., 1. lpp.

⁴ OV C 125 E, 22.5.2008., 223. lpp.

⁵ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0124.

⁶ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0123.

- C. tā kā mākslas un kultūras izglītība, tostarp vizuālā izglītība, ir būtisks dalībvalstu izglītības sistēmas elements;
- D. tā kā mākslas un kultūras izglītība ir bērnu un jauniešu izglītības būtiska sastāvdaļa, jo tā palīdz attīstīt tādas īpašības kā gara brīvība, jūtīgums un atvērtība pret citiem; tā kā tas ir svarīgs iespēju vienlīdzības aspekts un priekšnoteikums patiesai mākslas pieejamības demokratizācijai;
- E. tā kā, lai risinātu uzdevumu demokratizēt kultūras pieejamību, visos līmeņos un visos vecumos ir jāveicina mākslinieciskā apziņa, jāatzīst grupu un pašdarbnieku māksliniecisko aktivitāšu svarīgums un jāveicina piekļuve izglītībai mākslas jomā;
- F. tā kā ekonomiskās nepieciešamības dēļ dalībvalstis pārāk bieži ir spiestas samazināt mākslas vietu vispārējā izglītības politikā;
- G. tā kā mākslinieciskā izglītība ir mākslas jomas profesionālās izglītības pamats un veicina radošumu, kā arī fizisko un intelektuālo attīstību šajā jomā, veidojot ciešāku un produktīvāku saikni starp izglītību, kultūru un mākslu;
- H. tā kā mākslas un dizaina skolas un izglītības centri palīdz veidot pasaules uzskatu un radīt jaunus mākslas stilus un virzienus, un pavērt ceļu uz citām kultūras pasaulēm, ar ko tiek nostiprināts Eiropas Savienības tēls pasaulē;
- I. tā kā mākslas un radošo nozaru profesionāļu panākumi ir ļoti atkarīgi no apmācības;
- J. tā kā uz karjeras un profesijas attīstību orientētām mākslas studijām līdztekus talantam ir nepieciešams arī ievērojams kulturāls pamats, ko iespējams iegūt tikai ar multidisciplināru un sistemātisku apmācību procesu; tā kā tas palielina iespējas iekļauties darba tirgū šajā nozarē, sniedzot vispārīgo izglītību, pētniecības metodoloģiju, uzņēmējdarbības spējas un zināšanas par saimniecisko darbību, kā arī prasmes dažādās mūsdienu mākslas aktivitāšu jomās;
- K. tā kā ekonomikas un nodarbinātības potenciāls, ko Eiropas Savienībā pārstāv radošie, kultūras un mākslas uzņēmumi un industrijas, ievērojami ietekmē mākslas nozares attīstību;
- L. tā kā tehnoloģiskā revolūcija ir radījusi konkurences palielināšanos valstu un starpvalstu līmenī un ir cēlonis tam, ka intelektuālajai kapacitātei un radošumam ir būtiska loma Lisabonas stratēģijā;
- M. tā kā mūsu sabiedrībā notiekošās straujās un nepārtrauktās pārmaiņas prasa no cilvēkiem lielākas pielāgošanās spējas, elastīgumu, radošumu, jauninājumus un komunikāciju profesionālajā jomā; tā kā šīs īpašības ir jāveicina dažādu dalībvalstu izglītības un apmācības sistēmās saskaņā ar iepriekšminētās programmas „Izglītība un apmācība 2010” mērķiem;
- N. tā kā jāņem vērā, ka ir būtiskas atšķirības starp dažādās dalībvalstīs pastāvošajiem mākslas izglītības modeļiem;
- O. tā kā jāņem vērā, ka globalizācijas un iedzīvotāju lielākas mobilitātes, kā arī secīgu Eiropas Savienības paplašināšanos rezultātā izglītība par kultūru un tās daudzveidību ir svarīgs elements identitātes saglabāšanā un starpkultūru un starpreliģiju saprašanās veicināšanā; tā

kā Eiropas starpkultūru dialoga gada mērķi atbalstīt kultūru un palielināt informētību par to ir jāturpina arī pēc 2008. gada,

1. uzskata, ka mākslas izglītībai jābūt obligātam elementam visu līmeņu skolas mācību programmās, lai veicinātu kultūras pieejamības demokratizāciju;
2. uzsver, ka gan skolas mācību programmās un profesionālajā apmācībā, gan mūžizglītības programmās ir svarīgi iekļaut pastāvīgus kursus, lai veicinātu un attīstītu radošumu visos vecumos kā daļu no mūžizglītības procesa;
3. atgādina, ka viens no mākslas un kultūras izglītības mērķiem ir veicināt pilsonisko izglītību un ka tā uzlabo spēju domāt un veicina personības attīstību intelektuālā, emocionālā un fiziskajā ziņā;
4. atzīst mākslas svarīgo lomu attiecībā uz jauninājumu veicināšanu sabiedrībā un ekonomikā saistībā ar Eiropas jaunrades un inovāciju gadu, par ko pasludināts 2009. gads;
5. pievērš Padomes un dalībvalstu uzmanību Eiropas kultūrai un tās daudzveidībai kā integrācijas faktoram un mākslas un kultūras izglītības nozīmīgajai lomai Eiropas līmenī, ieskaitot dažādo reģionu tradicionālo kultūras vērtību aizsardzību;
6. norāda, ka arvien pieaug mākslas studentu skaits, kuri vēlas studēt kādā citā dalībvalstī, tāpēc mudina dalībvalstis Eiropas Savienības līmenī koordinēt politiku mākslas izglītības jomā, apmainīties ar labāko praksi un palielināt gan studentu, gan pasniedzēju mobilitāti šajā nozarē;
7. iesaka uzlabot mākslas nozares darbinieku mobilitāti, pievēršot lielāku uzmanību jautājumam par kvalifikāciju atzīšanu; tas būtu jādara, mudinot mācību iestādes un darba devējus izmantot Eiropas kvalifikāciju sistēmu (EKS), lai Eiropas līmenī varētu salīdzināt prasmes un kvalifikāciju šajā nozarē;
8. mudina Komisiju šajā sakarībā strādāt kopā ar dalībvalstīm, lai izveidotu mobilitātes sistēmu Eiropas iedzīvotājiem, kas iesaistīti mākslas un radošās aktivitātēs, īpašu uzmanību pievēršot jaunu mākslinieku un mākslas studentu mobilitātei;
9. atzīstot, ka tas ir dalībvalstu kompetencē, uzskata, ka mākslas izglītības jomas politika jākoordinē ES līmenī, it īpaši attiecībā uz:
 - mākslas izglītības rakstura, satura un ilguma aprakstu, ņemot vērā dažādās auditorijas,
 - saikni starp mākslas izglītību, radošumu un jauninājumiem,
 - mākslas izglītības politikas efektivitāti no sociālekonomiskās ietekmes viedokļa,
 - līdzsvaru starp teorētiskajām nodarbībām un praktisko darbību, lai mākslas izglītība nebūtu abstrakta,
 - mākslas izglītības metožu un stratēģiju piemērošanu un attīstību atbilstoši informācijas sabiedrības prasībām,
 - specializētu pedagogu un jauno plašsaziņas līdzekļu „mākslas inženieru” apmācību

līdztekus tradicionālajiem specializētiem pedagogiem;

10. aicina Padomi, Komisiju un dalībvalstis:

- atzīt mākslas izglītības un radošuma veicināšanas nozīmi uz zināšanām balstītas ekonomikas kontekstā saskaņā ar Lisabonas stratēģiju,
- noteikt mākslas izglītību kā būtisku pedagogisko instrumentu kultūras vērtības celšanai globalizētā un multikulturālā pasaulē,
- noteikt kopīgas stratēģijas mākslas izglītības un šajā jomā specializētu pedagogu apmācības politikas veicināšanai,
- atzīt mākslinieku svarīgo lomu sabiedrībā un nepieciešamību noteikt mākslas pasniegšanas specifiskās prasmes izglītības procesā,
- mudināt valstu pārstāvjus izglītības un kultūras darba grupā, ko nesēn izveidoja saistībā ar atklāto koordinācijas metodi (AKM) kultūras jomā, apspriest mākslas lomu dažādos izglītības kontekstos (formālā, informālā un neformālā) un visos izglītības līmeņos (no līmeņa pirms sākumskolas līdz profesionālajai apmācībai pēc augstākās izglītības mākslas jomā), kā arī speciālo priekšmetu pedagogiem nepieciešamo apmācību,
- mudināt valstu pārstāvjus AKM kultūras jomas darba grupās kā vienu no galvenajiem tematiem apspriest mākslinieku, vadītāju, pedagogu, koordinatoru un citu kultūras jomas speciālistu profesionālo apmācību un pastāvīgu profesionālu attīstību,
- aicināt attiecīgās ieinteresētās personas no pilsoniskās sabiedrības dalīties ar savām zināšanām un pieredzi šajā jomā attiecībā uz procesu, kas notiek saistībā ar AKM,
- uzlabot mākslas nozares profesionālo apmācību, augstāko mākslas izglītību atzīstot visos trīs līmeņos, kā noteikts Boloņas deklarācijas procesā (bakalaura, maģistra un doktorantūras līmenis), tādējādi uzlabojot mākslinieku mobilitāti Eiropas Savienībā,
- ieviest speciālus pasākumus, lai veicinātu mākslas izglītību daudzgadu kultūras programmas kontekstā,
- atzīt grupu un pašdarbnieku māksliniecisko aktivitāšu svarīgumu;

11. uzsver, ka mākslas vēstures izglītībā jāizmanto arī tikšanās ar māksliniekiem un kultūras vietu apmeklējumi, lai radītu interesi un veicinātu studentu pārdomas;

12. uzsver jauno informācijas un saziņas tehnoloģiju un interneta sniegto resursu izmantošanas nozīmi, jo tie ir kanāli modernai apmācībai, kas izmanto mūsdienīgu praksi papildināt mācību programmas ar māksliniecisku dimensiju;

13. uzsver šajā sakarībā būtisko ieguldījumu, ko sniedz tādi projekti kā Eiropas digitālā bibliotēka *Europeana*;

14. iesaka kopīgi izveidot Eiropas mākslas un kultūras izglītības portālu un mākslas izglītību iekļaut dalībvalstu mācību programmās, lai nodrošinātu starptautiski atzītā Eiropas kultūras modeļa attīstību un veicināšanu;

15. aicina Padomi, Komisiju un dalībvalstis uzraudzīt mākslas izglītības iekļaušanu mācību programmās; it īpaši iesaka Komisijai atbalstīt nepieciešamos pētījumus, lai iegūtu ticamu informāciju par šīs apmācības ietekmi uz Eiropas Savienības studentu izglītības un prasmju līmeni;
16. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem.